

Zahrada je taky třída: nový standard pro venkovní vzdělávání

26.3.2026 - | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s Nadací Karel Komárek Family Foundation (KKFF) představilo a rozeslalo do mateřských škol metodické doporučení pro využití školních zahrad. Ty nejsou v materiálu vnímány jako pouhá herna pod širým nebem, ale jako plnohodnotné vzdělávací prostředí. Dokument je výsledkem důkladné práce multioborové skupiny expertů z ministerstva školství, ministerstva životního prostředí, České školní inspekce, Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích. Odráží ale také pohled zřizovatelů a architektů.

Zásadním přínosem materiálu, který byl v březnu rozeslán do mateřských škol po celé ČR, je jeho praktičnost. Proměna zahrady v inspirativní učebnu totiž nemusí začínat nákladnou rekonstrukcí. Často stačí jen promyšlené uspořádání stávajícího prostoru do funkčních zón, které podporují objevování, experimentování i odpočinek.

„Dnešní děti potřebují více pohybu, kontaktu s přírodou a prostoru pro samostatnost. Metodika dává pedagogům návod, jak tyto přínosy efektivně propojit se vzdělávacími cíli a kompetenčním pojetím nového rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání,“ říká vrchní ředitel sekce regionálního školství MŠMT Jan Mareš.

Metodický materiál je rozdělen do tří logických celků. Koncepční část shrnuje, jak zahradu strategicky naplánovat jako součást vize školy. Pedagogická část pak obsahuje konkrétní aktivity pro naplňování vzdělávacího obsahu a evaluační část v neposlední řadě představuje nástroje pro sledování kvality a dalšího rozvoje prostředí.

„Zahrada není jen venkovní doplněk mateřské školy. Je plnohodnotným prostředím pro vzdělávání a pro zdravý rozvoj dětí. Naše zkušenost z posledních 16 let a téměř 30 realizací ukazuje, že kvalitně a koncepčně navržená zahrada má zásadní vliv nejen na zdravý rozvoj dětí, ale také na fungování celé školy. Přesto každé předškolní dítě v Česku nemá v současnosti k takovému prostředí přístup. Proto se v nadaci posouváme od jednotlivých proměn zahrad k hlubší systémové změně. Standardy školních zahrad jsou prvním konkrétním krokem tímto směrem,“ říká ředitel Nadace KKFF Luboš Veselý.

Téma venkovního vzdělávání se již stalo součástí přípravy budoucích pedagogů na dvou vysokých školách. V další fázi se navíc počítá s rozšířením standardů o specifické části pro architekty a zřizovatele škol. Kompletní metodické doporučení je veřejně dostupné na webu www.zahradajetakytrida.cz/standards a na metodickém portálu MŠMT edu.cz.

<https://msmt.gov.cz/zahrada-je-taky-trida-msmt-a-nadace-kkff-predstavuji-novy>